

Dosarul nr.2rac-96/2019

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei (I.Malcoci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (I.Talpă, D.Stănilă, D.Corolevschi)

DECIZIE

29 mai 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, reprezentată de către administratorul Ion Mereacre,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” cu privire la încasarea sumei și dobânzilor de întârziere, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, reprezentată de avocatul Elic Dlujanski, a fost casată hotărârea din 6 iulie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”,

c o n s t a t ă :

La 28 septembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” cu privire la încasarea sumei și dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor a indicat că conform actului de verificare a decontărilor reciproce din 26 februarie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” înregistrează o datorie față de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” în sumă de 583 960,47 de lei.

În acest sens, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a menționat că suma datorată de Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a fost acumulată ca

urmare a împrumuturilor acordate și până în prezent nu a fost achitată.

La 25 iulie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a expediat Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” somația cu privire la achitarea în termen de 15 zile a datoriei acumulate în sumă de 583 960,47 de lei, precum și dobânda calculată până la 22 iulie 2016, conform calculului programului ILBA în mărime de 56 652,12 de lei, iar în total suma de 640 612,59 de lei.

Entitatea juridică și-a întemeiat acțiunea în baza art. 512, 513, 572, 585, 602, 619 și 666 ale Codului civil.

Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a solicitat încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a sumei de 583 960,47 de lei cu titlu de datorie, a sumei de 69 114 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 6 iulie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” cu privire la încasarea sumei și a dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 53-55, vol.II)

La 19 iulie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, reprezentată de avocatul Elic Dljanschi a depus apel împotriva hotărârii din 6 iulie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei.

Pin decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, reprezentată de avocatul Elic Dljanschi, a fost casată hotărârea din 6 iulie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” suma de 583 960,47 de lei cu titlu de datorie, suma de 69 114 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere și suma de 32 731,33 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 124-128, vol.II).

La 12 ianuarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, reprezentată de administratorul Ion Mereacre a declarat recurs împotriva deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a încălcat dreptul la un proces echitabil, cauza fiind examinată în lipsa reprezentantului societății, în pofida faptului că ultimul a solicitat amânarea examinării cauzei, în legătură cu aflarea ultimului în concediu medical, informând instanța de judecată despre imposibilitatea prezentării în ședința de judecată, precum și prezentarea ulterioară a certificatului de concediu medical.

A mai precizat că instanța ierarhic inferioară la adoptarea deciziei contestate, a încălcat și aplicat eronat normele de drept material, și anume, art. 512 alin. (1), 513 alin. (1) și 572 alin. (2) ale Codului civil și art. 118 alin. (1), 122 și 123 ale Codului de procedură civilă. Or, aceste încălcări au dus la soluționarea greșită a cauzei, fapt ce determină și depunerea recursului prevăzut la art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Societatea comercială a relatat că operațiunile economice vizate în actul de verificare a decontărilor reciproce din 26 februarie 2016 nu are la bază documente confirmative, or,

având în susținere art. 210 alin. (1) Cod civil, actele juridice dintre persoanele juridice, dacă valoarea obiectului actului juridic depășește suma de 1 000 de lei, trebuie să fie încheiate în scris, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

Astfel, instanța de apel, deși a solicitat Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” prezentarea contractelor de împrumut, cu titlu de document justificativ în vederea încasării sumei solicitate, aceasta din urmă nu a prezentat nicio probă în acest sens.

Mai mult, conform datelor contabile a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, în perioada anilor 2013–2016 nu au fost înregistrate anumite contracte de împrumut încheiate cu Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, iar ordinele de plată și facturile fiscale prezentate în susținerea pretențiilor, nu reprezintă o valoare probantă determinantă.

La fel, pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurenta a menționat că instanța de apel nu a dat nicio apreciere actului Direcției Teritoriale de Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare din 24 iunie 2016, care a fost întocmit la indicația Inspectoratului de Poliție Sîngerei și care de fapt reprezintă rezultatul inspectării financiare tematice la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” și un mijloc de probă concludentă și pertinentă.

Or, conform constatărilor din actul menționat, s-a constatat că nu a avut loc operațiuni economice pe care le invocă Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, iar factura fiscală seria JJ nr. 2669632 din 30 noiembrie 2015 nu a fost semnată de administrația Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” și nici nu a fost aplicată ștampila întreprinderii, neavând efectuate lucrările menționate în factura fiscală.

A precizat că actul Direcției Teritoriale de Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare din 24 iunie 2016, care a fost întocmit la indicația Inspectoratului de Poliție Sîngerei, precum și actul privind rezultatul inspectării financiare tematice la Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” din 24 iunie 2016, nu au fost contestate de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”.

Referitor la încasarea dobânzilor de întârziere, a remarcat societatea că greșit a fost aplicat art. 585 Cod civil, or, nicio probă nu atestă că obligația respectivă este purtătoare de dobânzi.

Totodată, Curtea de Apel Bălți a omis să ia în considerare că în privința lui Stepan Curchi, asociat unic a Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom”, precum și reprezentant a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, împuternicit în baza procurilor, a fost intentat un dosar penal, în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) Cod penal.

Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a solicitat prin cererea de recurs inițială și cererea de recurs concretizată din 12 februarie 2019, admiterea recursului, casarea decizia instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 146-147, vol. II).

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 22 noiembrie 2018.

Recurenta a recepționat decizia instanței de apel la 3 ianuarie 2019 (f.d. 131, vol. II), recursul fiind depus în termen la 12 ianuarie 2019.

Prin referința din 11 martie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a solicitat declararea recursului inadmisibil și menținerea deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin încheierea din 13 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2), (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei rezultă că actul de verificare a decontărilor între Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” și Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” la situația din 26 februarie 2016, semnat de Stepan Curchi în calitate

de administrator al Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” și în baza procurilor ca reprezentant împuternicit a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, distinge operațiunile economice că ar fi fost efectuate între aceste două societăți, precum și soldurile „Dt” și „Ct”, care reflectă aceiași sumă de 583 960,47 de lei (f.d. 9, 133-135, vol.I).

S-a stabilit prin Actul privind rezultatul inspectării financiare tematice la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” din 24 iunie 2016, efectuate la indicația Inspectoriei Financiare nr.27-06-09/636 din 10 mai 2016 pe aspectele solicitate de Inspectoratul de Poliție Sîngerei prin solicitarea nr. 5274 din 3 mai 2016 și prin extrasul din Registrul de Stat al Persoanelor juridice că, în perioada supusă verificării 1 ianuarie 2013 - 1 aprilie 2016 fondatori ai Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” au fost: Maria Bînzari cu 75% cotă-parte, inclusiv administrator; Constantin Ursati cu 7% cotă-parte, Sergiu Dubenco cu 6% cotă-parte, Eugeniu Dubenco cu 6% cotă-parte și Vasile Bînzari cu 6% cotă-parte (f.d. 102-115, 132, vol.I).

Conform statutului Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, aceasta desfășoară următoarele genuri de activitate: cultura cerealelor și leguminoaselor boabe, inclusiv producerea semințelor; cultura sfeclei de zahăr și a semințelor; cultura tutunului, inclusiv prelucrarea primară: culesul și uscarea frunzelor; servicii pentru agricultură și servicii în creșterea animalelor (cu excepția celor sanitar-veterinare); comerțul cu ridicata al cerealelor, semințelor și furajelor pentru animale.

În perioada de referință supusă controlului, conform evidenței contabile a entității, veniturile Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” sunt constituite din vânzarea produselor agricole, în anul 2013 cu un profit în mărime de 713 800 de lei, iar în anii 2014-2015 cu pierderi în sumă de 191 900, 20 de lei.

Totodată, se atestă conform actului că Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” și Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” au acordat servicii de executare a lucrărilor agricole una alteia în lipsa contractelor, iar facturile fiscale eliberate de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” precum că livrează servicii Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, nu conțin mențiuni referitor la cantitate și valoare în care sunt exprimate faptele economice, precum și documentele anexate și nu au fost prezentate actele de primire-predare a lucrărilor executate.

Ca urmare, s-a depistat prin contrapunerea datelor contabile și rapoartelor statistice a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” și Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” că în facturile fiscale ale Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” au fost indicate lucrări ce depășesc volumul real, fiind majorată neîntemeiat valoarea serviciilor livrate Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” în sumă totală de 936 230 de lei.

Tot materialul probator atestă că potrivit Registrelor de evidență a achitărilor cu agenții economici și persoane fizice pentru anul 2012, 2013 și 2014 ale Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” se reflectă unele operațiuni economice ce se referă la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” (f.d. 141-142, 160-161, 184- față-verso, vol.I).

La fel, materialele cauzei atestă prin Actul privind rezultatul inspectării financiare tematice la Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” din 24 iunie 2016, efectuate

la indicația Inspecției Financiare nr.27-06-09/636 din 10 mai 2016 pe aspectele solicitate de Inspectoratul de Poliție Sîngerei prin solicitarea nr. 5274 din 3 mai 2016 că în perioada supusă verificării 1 ianuarie 2013 - 1 ianuarie 2016 conform contractului f/n din 8 mai 2018 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” (executor) în persoana directorului Stepan Curchi și Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” (beneficiar) în persoana directorului Srepan Curchi, executorul va executa lucrări de semănat, cultivarea terenului, recoltarea diferitor culturi cu combustibilul propriu, cu termenul îndeplinirii lucrărilor de la 15 mai 2012 - 1 ianuarie 2017, în valoarea totală de 5 000 000 de lei.

Inspecția Financiară a stabilit că în perioada 1 ianuarie 2013 – 1 ianuarie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” conform facturilor fiscale a livrat Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” servicii în valoare de 4 129 925 de lei, însă în lipsa evidenței consumurilor de materiale, retribuirii muncii și consumurilor indirecte de producție (f.d. 202, vol.I).

Este cert faptul că prin confirmarea semnată de contabilul-șef a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” se denotă că în perioada anilor 2013–2016 în contabilitatea întreprinderii nu au fost prezentate anumite contracte de împrumut încheiate cu Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, din care motiv nu au fost reflectate în evidența contabilă (f.d. 212, vol.I).

Probatoriul administrat în cauză, mai atestă că prin ordonanța de punere sub învinuire din 6 septembrie 2017, Procurorul în Oficiul Nord al procuraturii Anticorupție examinând materialele cauzei penale, a dispus punerea sub învinuire a lui Stepan Curchi, anagajat în funcție de director al Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom”, încriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, delapidarea averii străine, cu semnele de calificare – însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, acțiuni săvârșite cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari (f.d. 1-5, vol.II).

Depunând la 28 septembrie 2016 cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a solicitat încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a sumei de 583 960,47 de lei cu titlu de datorie, a sumei de 69 114 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 5-7, vol.I).

Fiind investită cu examinarea cauzei și având ca obiect încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, prima instanță a ajuns la concluzia respingerii acțiunii depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, ca neîntemeiată.

Întru susținerea poziției sale, prima instanță a reținut prevederile art. 8, 512 alin. (1), 513, 514 și 572 ale Codului civil, art. 121, 130 și 139 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Prima instanță a constatat că la caz, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a solicitat încasarea sumei de la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, acumulată în baza contractelor de împrumut nr. 1 din 6 iulie 2015 și nr. 3 din 16 iulie 2015 și a contractului de prestări-servicii din 8 mai 2012, însă anumite acte de primire-predare a lucrărilor care urmau a fi anexate la facturi fiscale, nu au fost prezentate.

Astfel, instanța de judecată a conchis că între părțile în litigiu într-adevăr se atestă

mai multe relații juridice, fiind efectuate mai multe transferuri reciproce, însă Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” nu a explicat anume în baza cărora acte s-a format această datorie.

Or, la caz, s-a depistat o discrepanță între achitățile reciproce, destinația sumelor indicate în ordinele de plată și facturile fiscale, precum și abateri de la ținerea evidenței contabile și gestionarea Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, care a fost administrată de reprezentantul împuternicit în baza procurilor, Stepan Curchi, care în același timp administra și reprezenta și Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”.

Totodată, instanța de fond a reținut că probele anexate, nu denotă cu certitudine existența unei datorii certe și exacte sau că aceasta ar rezulta din actele anexate la materialele dosarului.

La fel, prima instanță a constatat că Stepan Curchi fiind administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” nu a fost împuternicit să semneze acte și din numele Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, deoarece împuternicirile acestuia au fost limitative, adică în procurile eliberate au fost indicate expres drepturile acestuia în gestionarea și administrarea afacerii.

Judecând apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, Curtea de Apel Bălți a ajuns la concluzia admiterii cererii de apel, casării hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate la dosar, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a cauzei și în consecință a adoptat o hotărâre neîntemeiată.

Curtea de Apel Bălți a stabilit că Stepan Curchi în baza procurilor, începând cu anul 2013 și până la 2 martie 2016 a fost împuternicit să administreze Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”.

Instanța de apel analizând actul de verificare a decontărilor reciproce din 26 februarie 2016, a stabilit că acesta include toate operațiunile economice care stau la baza datoriei acumulate și este probat prin bonurile de plată și facturile fiscale care au fost anexate la materialul probator al cauzei.

În această ordine de idei, Curtea de Apel Bălți a dedus că datoria indicată în act este lichidă și rezultă din actele juridice valabile existente.

De altfel, instanța de apel a considerat că sunt aplicabile dispozițiile art. 249 alin. (1), 512 alin. (1), 513 alin. (1), 572 alin. (2) și 619 alin. (2) ale Codului civil și art. 94 alin. (1) și 96 alin. (1) ale Codului de procedură civilă.

Prin urmare, Colegiul Curții de Apel Bălți a concluzionat că dobânda de întârziere calculată de reclamantă în mărime de 69 114 de lei, este legală și corectă.

Mai mult, instanța de apel a menționat că intentarea cauzei penale față de Stepan Curchi nu are tangență cu soluționarea obiectivă a litigiului dedus judecății, iar actele Inspecției Financiare au fost apreciate selectiv.

Instanța de recurs constată, însă, că deși la soluționarea speței au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanței de apel cu privire la netemeinicia hotărârii primei instanțe sunt incorecte,

rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material aplicabile la caz, precum și aprecierea incorectă a probelor prezentate.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), 121 și 130 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 8 alin. (1) și (2) lit. a) Codul civil (în redacția pînă la 1 martie 2019), drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

La caz, prezintă relevanță și prevederile art. 512 alin. (1) Codul civil (în redacția pînă la 1 martie 2019), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 514 Codul civil (în redacția pînă la 1 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, iar, conform art. 513 alin. (1) Codul civil (în redacția pînă la 1 martie 2019), debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar a menționa pct. 1 din Anexa nr. 2, la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 294 din 17 martie 1998, cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997, care prevede că toate entitățile care, potrivit legislației în vigoare, au obligativitatea ținerii contabilității, utilizează în procesul desfășurării activității economico-financiare formularele corespunzătoare cu regim special, care confirmă operațiunile economice efectuate.

Astfel, unul din actele contabile cu regim special-primar care confirmă operațiunile economice efectuate, reprezintă factura fiscală care este un document justificativ contabil emis de către furnizor către client, care conține lista cu produsele vândute, respectiv serviciile prestate clientului de către furnizor, conform unui contract făcut în prealabil. O factură fiscală conține serie, număr, dată de facturare, datele de identificare fiscală ale furnizorului și ale clientului, lista produselor sau serviciilor, prețul unitar, cantitatea fiecăruia, cota de TVA, totalul parțial (fără TVA) și general (cu TVA inclus).

Art.17 alin. (1), (2), (7), (10), (14) al Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 (în vigoare pînă la 1 ianuarie 2019), prevede că deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic. Entitatea cu răspundere limitată înregistrează elementele contabile în baza contabilității de angajamente, iar

entitatea cu răspundere nelimitată - în baza contabilității de casă sau contabilității de angajamente. Creanțele și datoriile pe termen scurt se înregistrează în contabilitate la valoarea nominală, iar creanțele și datoriile pe termen lung - la valoarea scontată, în conformitate cu cerințele standardelor de contabilitate. Contabilitatea creanțelor și datoriilor se ține pe categorii, clienți, furnizori, alți debitori și creditori. Contabilitatea veniturilor se ține pe feluri de venituri, potrivit naturii sau sursei de proveniență a acestora. În contabilitate, profitul sau pierderea se determină cu total cumulativ de la începutul perioadei de gestiune. Închiderea conturilor de venituri și cheltuieli se efectuează, de regulă, la finele perioadei de gestiune.

Totodată, instanța de recurs reține prevederile art. 18 și 19 al legii menționate, care stipulează că ciclul contabil al entității cuprinde: a) întocmirea documentelor primare și centralizatoare; b) evaluarea și recunoașterea elementelor contabile; c) reflectarea informațiilor în conturile contabile; d) întocmirea registrelor contabile; e) inventarierea elementelor contabile; f) întocmirea balanței de verificare, a Cărții mari și a situațiilor financiare.

Faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare. Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operațiunii, iar dacă aceasta este imposibil - nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului. Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor. În lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității, entitatea elaborează și utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerințelor alin.(6).

Documentele primare întocmite pe suport de hârtie sau în formă electronică au aceeași putere juridică. În cazul întocmirii documentului primar în formă electronică, entitatea, la solicitarea utilizatorului, este obligată să imprime copia documentului pe suport de hârtie din cont propriu.

Documentele primare întocmite vor conține următoarele elemente obligatorii: a) denumirea și numărul documentului; b) data întocmirii documentului; c) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al entității în numele căreia este întocmit documentul; d) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al destinatarului documentului, iar pentru persoanele fizice - codul personal; e) conținutul faptelor economice; f) etaloanele cantitative și valorice în care sunt exprimate faptele economice; g) funcția, numele, prenumele și semnătura, inclusiv digitală, a persoanelor responsabile de efectuarea și înregistrarea faptelor economice. Persoanele care întocmesc și/sau semnează documentele primare răspund în conformitate cu art.44.

Documentele de casă, bancare și de decontare, datoriile financiare, comerciale și calculate pot fi semnate unipersonal de conducătorul entității ori de două persoane cu drept de semnătură: prima semnătură aparține conducătorului sau altei persoane împuternicite, a doua - contabilului-șef sau altei persoane împuternicite. În cazul autorităților publice, semnăturile pe documentele menționate se confirmă, după caz, prin aplicarea ștampilei. În lipsa funcției de contabil-șef, semnătura pe documentele menționate se aplică de conducătorul entității respective sau de altă persoană împuternicită.

Iar drept completare, art. 22 alin. (1), 23 alin. (1) și 43 alin. (1) din aceeași lege,

prevăd că entitatea care aplică sistemul contabil în partidă dublă este obligată să țină evidența activelor, capitalului propriu, datoriilor, consumurilor, cheltuielilor și veniturilor în baza conturilor contabile. Datele din documentele primare și centralizatoare se înregistrează, se acumulează și se prelucrează în registrele contabile. Entitatea este obligată să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele contabile care includ: documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și ținerii contabilității (denumite în cele ce urmează documente contabile).

Astfel, conform art. 10 pct. 5 și art. 12 pct. 1 ale Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 3 ianuarie 1992, față de întreprinderi și organizații, indiferent de tipul lor de proprietate și forma de organizare juridică, care efectuează decontări în numerar în sumă ce depășește cumulativ 100 de mii de lei lunar, în baza obligațiilor lor financiare, încalcând modul stabilit de decontare prin virament, precum și care efectuează decontări în numerar și prin virament prin intermediari, indiferent de suma decontării efectuate, Serviciul Fiscal de Stat, aplică sancțiuni pecuniare în proporție de 10 la sută din sumele plătite, iar sumele amenzilor se fac venit la bugetul de stat. Întreprinderea, indiferent de forma juridică de organizare, asigură evidența contabilă și statistică în modul stabilit de legislația în vigoare.

Reglementări similare se regăsesc și la art. 210 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019), care stipulează că trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1 000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

În condițiile dispozițiilor menționate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată că contrar normelor enunțate, judecând apelul, Curtea de Apel Bălți incorect a reținut că materialele cauzei conțin date din evidența contabilă, care indubidabil reflectă datoria Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” față de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, or, la materialele cauzei lipsesc contractele la care se face referire în acțiune și nu este confirmată proveniența acestei datorii, având în vedere că la gestiunea și administrarea acestor două întreprinderi s-a aflat același administrator, Stepan Curchi și între societățile comerciale au existat relații juridice fiind efectuate diverse transferuri a mijloacelor bănești, care însă nu s-au realizat și documentat în limita cadrului legal.

Opinează instanța de recurs că litigiul dedus judecății constă în încasarea datoriei de la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” în mărime de 583 960,47 de lei, a sumei de 69 114 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, în baza actului de verificare a decontărilor reciproce între întreprinderi din 26 februarie 2016, formate în urma așa ziselor contracte de împrumut și prestări-servicii.

Astfel, actul de verificare din 26 februarie 2016, confirmat prin facturile fiscale nr.16 din 27 februarie 2015, nr.20 din 2 martie 2015, nr. 24 din 18 martie 2015, nr. 30 din 20 martie 2015, nr. 25 din 26 martie 2015, nr. 32 din 1 aprilie 2015, nr.33 din 1 aprilie 2015, nr. 40 din 21 aprilie 2015, nr.33 din 27 aprilie 2015, nr. 48 din 22 mai 2015, nr. 76 din 7 august 2015, nr. 75 din 7 august 2015, nr. 72 din 14 august 2015, nr. 92 din 30 septembrie

2015, nr. 81 din 10 septembrie 2015 și nr. 105 din 20 noiembrie 2015 s-a stabilit că Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a achitat la aceeași dată indicată în factură fiscală în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” sumele în mărime de 1 000 de lei, 35 000 de lei, 188 000 de lei, 340 000 de lei, 100 000 de lei, 5 000 de lei, 45 000 de lei, 195 000 de lei, 41 000 de lei, 50 000 de lei, 137 000 de lei, 14 500 de lei, 1 300 de lei, 400 de lei și 100 000 de lei, fapt confirmat prin ordinele de plată anexate la dosar, în care s-au indicat și destinația plăților (f.d. 71-86, vol.I).

Așa, fiind analizate ordinele de plată (f.d. 71-86, vol.I) este important a menționa că suma de 1 000 de lei a fost achitată pentru servicii conform facturii fiscale din 27 februarie 2015, sumele de 350 000 de lei, suma de 29 900 de lei, 340 000 de lei, 100 000 de lei, 5 000 de lei și 45 000 de lei au fost achitate cu scopul restituirii datoriei conform contractului din martie 2014, sumele de 195 000 de lei și 41 000 de lei au fost achitate în contul rambursării datoriei de Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” survenite în rezultatul contractului încheiat în luna decembrie 2014, suma de 188 000 de lei pentru contractul din luna martie 2015, iar sumele de 50 000 de lei și 137 000 de lei pentru achitarea contractului din luna iunie 2015, și respectiv sumele de 14 500 de lei, 1 300 de lei, 400 de lei, 100 000 de lei și 3 300 de lei pentru rambursarea împrumutului conform contractului nr. 03 din 16 iulie 2015.

La fel, la materialele cauzei au fost anexate și ordinele de plată nr. 02 din 14 ianuarie 2016, nr. 40 din 18 mai 2015, nr. 70 din 25 iunie 2015 ce atestă achitarea Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a sumelor de 3 300 de lei, 51 000 de lei, 7 500 de lei în contul rambursării datoriei din anul 2014, ordinul de plată nr. 64 din 6 iunie 2016 în sumă de 6 200 de lei, nr. 75 din 24 iulie 2015 în sumă de 102 000 de lei, ce confirmă restituirea mijloacelor bănești în baza contractului de împrumut nr. 1 din 6 iulie 2015, ordinul de plată nr. 86 din 12 august 2015 în sumă de 3 100 de lei și nr. 81 din 10 septembrie 2015 în sumă de 100 000 de lei ce confirmă achitarea în baza contractului de împrumut nr. 03 din 16 iulie 2015 (f.d. 91-93, 95-98, vol.I).

Din cele relatate rezultă cu certitudine că, deși în actul de verificare și ordinele de plată s-a indicat că mijloacele bănești au fost achitate în contul stingerii datoriei Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” rezultate din contractul din decembrie 2014, contractul din martie 2015, contractul din iunie 2015 și contractul nr. 3 din 16 iulie 2015, acestea nu se regăsesc la materialele cauzei și nici nu au fost prezentate de societatea reclamantă, iar prin confirmarea semnată de contabilul-șef a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” se denotă că în perioada anilor 2013 - 2016 în contabilitatea întreprinderii nu au fost prezentate anumite contracte de împrumut încheiate cu Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”, din care motiv nu au fost reflectate în evidența contabilă (f.d. 212, vol.I).

Subsecvent celor expuse, se va evidenția că în cazul efectuării unor operațiuni economice între agenți economici, urmează a fi încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1 000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. Or, la caz, lipsesc astfel de contracte, care să demonstreze scopul și necesitatea efectuării tranzacțiilor relatate supra, împrejurare care a fost omisă de instanța de apel.

Mai mult, în actul de verificare din 26 februarie 2016, în baza căruia se solicită încasarea sumei, nu se conține date explicite referitor la scopul operațiunii economice și în baza cărui document de evidență contabilă și/sau acte juridice încheiate între părți, Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a acumulat datoria invocată, fapt ce conduce la incertitudinea apariției datoriei solicitată a fi încasată.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs statuează că materialul probator al cauzei nu conține probe perinente și admisibile, care ar permite deducerea sumei exacte, clare și lichide, încasarea căreia o pretinde Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” în raport cu scopurile operațiunilor economice și documentelor de evidență contabilă și/sau acte juridice încheiate între părți.

Totodată, instanța de recurs evidențiază că Inspekția Financiară, a depistat prin contrapunerea datelor contabile și rapoartelor statistice ale Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” și Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” că în facturile fiscale a Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” au fost indicate lucrări ce depășesc volumul real a acestora, fiind majorată neîntemeiat valoarea serviciilor livrate Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” în sumă totală de 936 230 de lei, acte care nu au fost contestate în ordinea contenciosului administrativ, acestea fiind valabile până în prezent (f.d. 102-115, 196-203, vol.I), asta în circumstanțele în care Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” pretinde cu titlu de datorie suma de 583 960,47 de lei de la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”.

Totodată, în Actul privind rezultatul inspekției financiare tematice la Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” din 24 iunie 2016, efectuate la indicația Inspekției Financiare nr.27-06-09/636 din 10 mai 2016 a fost indicat că potrivit contractului de acordare a serviciilor f/n din 8 mai 2012 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” în persoana directorului Stepan Curchi în calitate de executor și Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” în persoana reprezentantului Stepan Curchi în calitate de beneficiar, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” s-a obligat să execute beneficiarului serviciile de semănat, cultivare a terenului, recoltarea diferitor culturi cu combustibil propriu, aratul terenurilor, transportarea producției cu combustibil propriu, cu termenul de executare în perioada 15 mai 2012 – 1 iulie 2017, în sumă totală de 5 000 000 de lei, fiind executate la momentul inspekției, lucrări în sumă totală de 3 441 604 de lei, act juridic care la fel nu a fost prezentat.

Or, în evidența contabilă, lipsește consumul real de materiale, date referitor la redistribuirea muncii și consumul indirect de producție, în pofida semnării în perioada 1 ianuarie 2013 – 1 ianuarie 2016, facturile fiscale în valoare de 4 129 925 de lei. (f.d. 202, vol.I)

Mai mult, facturile fiscale la care se face referire și care urmează a fi reflectate în evidența contabilă, urmau a fi însoțite de actele de primire-predare la prestarea serviciilor, care să dovedească cu certitudine că acestea de fapt au fost prestate, după cum a fost stabilit și în Actul privind rezultatul inspekției financiare tematice la Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” din 24 iunie 2016.

Or, Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” și Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” au acordat servicii de executare a lucrărilor agricole una alteia în lipsa unor contracte, iar facturile fiscale eliberate de Societatea cu Răspundere

Limitată „Aveticom” precum că livrează servicii Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, nu conțin mențiuni referitor la cantitate și valoare în care sunt exprimate faptele economice, precum și documentele anexate și nu au fost prezentate actele de primire-predare a lucrărilor executate.

De asemenea, la materialul probator al cauzei se regăsește contractul de cesiune a creanțelor nr. WT/DR/AV-PD din 5 decembrie 2014, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a preluat datoria Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” față de Societatea cu Răspundere Limitată „WeTrade” în mărime de 531 681, 34 de lei, obligându-se să o restituie până la 10 decembrie 2014, sumă ce constituie potrivit pct. 3 al Actului semnat la aceeași dată între părțile contractului (f.d. 144, vol. I), o datorie a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” față de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” și contractul nr. 04/10-2013 din 7 octombrie 2013 potrivit căruia Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” a preluat datoria Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” față de Societatea cu Răspundere Limitată „Arbomax” în mărime de 93 908 de lei, sumă care constituie potrivit pct. 2.2 al actului semnat la aceeași dată între părțile contractului, o datorie a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” față de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”. (f.d. 145, vol.I)

La acest segment, este oportun de a menționa prevederile art. 242 alin. (1), (2), (5) Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019), un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează. Actul juridic încheiat de o persoană (reprezentant) în numele unei alte persoane (reprezentat) în limitele împuternicirilor dă naștere, modifică sau stinge drepturile și obligațiile civile ale reprezentatului. Este interzisă încheierea prin reprezentant a actului juridic care, după natura lui, urmează a fi încheiat nemijlocit de persoana contractantă sau a cărui încheiere prin reprezentant este interzisă expres de lege.

Art. 251 Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019), stipulează că reprezentantul nu are dreptul, în măsura în care nu îi este permis în mod expres, să încheie acte juridice în numele reprezentatului cu sine însuși, nici în nume propriu, nici în calitate de reprezentant al unui terț, cu excepția cazului în care actul juridic constă exclusiv în executarea unei obligații.

Aici, instanța de recurs decelează că potrivit procurii notariale din 8 mai 2012 și din 28 mai 2014 eliberată de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, Maria Bînzari (Coliba), ultima i-a transmis lui Stepan Curchi doar dreptul de reprezentare a intereselor societății la Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni în legătură cu efectuarea oricăror operațiuni bancare, inclusiv deschiderea conturilor bancare și administrarea contului bancar, cu dreptul de a transfera, ridica, depune mijloace bănești în numerar și alte operațiuni bancare.

Ca urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că fiindu-i acordat lui Stepan Curchi doar dreptul de reprezentare a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” în Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni, neavând și împuterniciri de acordare a împrumuturilor, de prestări servicii și preluare a datoriilor în mărimi considerabile, reprezentând doi agenți economici, atât în calitate de executor, cât și

beneficiar, fără dreptul de a încheia acte juridice, Stepan Curchi a încheiat un contract de executare a lucrărilor de prelucrare a terenurilor agricole și recoltare a roadei, în pofida faptului că ambele persoane juridice au practic același obiect de activitate și a cesionat o datorie în mărime de 5 000 000 de lei, fără un motiv depășind limitele împuternicirilor acordate.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că pe marginea acțiunilor administratorului Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom”, Stepan Curchi a fost pornită o cauză penală, în baza art. 191 alin. (5) Cod penal.

Prin ordonanța de punere sub înavuire din 6 septembrie 2017 s-a constatat că Stepan Curchi, activând în funcția de director a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, numit în baza ordinului directorului Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, Maria Bînzari, acesta a fost împuternicit cu dreptul la semnarea oricăror acte ce țin de activitatea Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, inclusiv dreptul de a efectua și semna operațiuni bancare, în baza procurilor eliberate de către Maria Bînzari la 8 mai 2012, 28 mai 2014, și respectiv la 25 ianuarie 2016, unde totodată deținea și funcția de director a Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” în perioada cuprinsă 1 ianuarie 2013 - 2 martie 2016, a însușit bunuri încredințate în administrare a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”.

Astfel, Stepan Curchi, activând în funcțiile nominalizate, acționând în interes material și personal, folosindu-se intenționat de situația sa de serviciu în calitate de director adjunct a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” unde i-au fost delegate împuterniciri depline de gestiune a întreprinderii respective și de calitate de director a Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom”, în perioada cuprinsă de timp a anilor 2013 - 2015, urmărind scopul delapidării averii străine încredințate în administrarea Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a majorat neîntemeiat facturile fiscale înaintate spre plată Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, volumul real al serviciilor și lucrărilor agricole prestate de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” către Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, prin care fapt Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” i-au fost achitate neîntemeiat servicii agricole care de facto nu au fost executate sau au fost executate de însuși angajații Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” pentru anul 2013 în sumă de 263 000 de lei, pentru anul 2014 în sumă de 492 030 de lei și pentru anul 2015 în sumă 181 200 de lei, delapidând în total suma de 936 230 de lei.

S-a mai constatat că nu a întocmit facturi fiscale de livrare a serviciilor executate de angajații Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” către Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” și acte de utilizare a consumabilelor, neachitându-le în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, prejudiciind ultima cu suma totală de 989 704 de lei, precum și pentru procurarea fictivă pentru necesitățile întreprinderii piese pentru autoturisme (ordin de plată în sumă de 25 000 de lei conform facturii fiscale din 25 iunie 2015 f.d. 94, vol.I), inclusiv beneficiind de servicii de reparație a acestora în sumă de 105 479,18 de lei.

De asemenea, prin metodele descrise în ordonanță, Stepan Curchi ar fi delapidat bunuri materiale încredințate în administrare și mijloace bănești în proporții deosebit de

mari în sumă totală de 2 095 893,11 de lei, cauzând Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” daune în proporții deosebit de mari.

La acest segment, este inerent a specifica art. 16 alin. (1) Cod de procedură civilă, care indică caracterul obligatoriu al actelor judecătorești, și anume că hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de fond just a subliniat în cumulul probelor relatate că în perioada administrării-gestionării concomitente a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” și a Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” în perioada 1 ianuarie 2013 - 2 martie 2016, Stepan Curchi, împuternicit prin procurile anexate la dosar (f.d. 133-135, vol.I), a majorat neîntemeiat valoarea serviciilor acordate Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, iar ca urmare a cauzat un prejudiciu ultimei în mărime de 1 187 645 de lei.

Sintetizând cele expuse supra, nu este clară și rațională necesitatea prestării/executării unor servicii de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” pentru Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” în cazul în care ultima dispune de salariați și utilaj pentru semănat, cultivat și recoltat, iar tehnica agricolă care aparține Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a fost reparată, la fel din contul ultimei, or, în baza ordonanței organului de urmărire penală s-a constatat indubitabil faptul că de tehnică agricolă și de autoturisme din gestiunea Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a beneficiat de fapt Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” (f.d. 3, vol.I).

Ca urmare, instanța de recurs apreciază critic argumentul Societății cu Răspundere Limitată „Aveticom” în susținerea admiterii acțiunii, precum că Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” a acumulat datorii în baza sumelor împrumutate, or, din actul de verificare pe care se bazează ultima, nu denotă că au fost împrumutate anumite sume de bani și/sau au fost încheiate acte juridice ce vizează împrumut.

Așadar, este absolut neîntemeiată constatarea instanței de apel potrivit căreia actul de verificare a decontărilor reciproce din 26 februarie 2016, include toate operațiunile economice care stau la baza datoriei acumulate și este probat prin bonurile de plată și facturile fiscale care au fost anexate la materialul probator al cauzei și că intentarea cauzei penale față de Stepan Curchi nu are tangență cu soluționarea obiectivă a litigiului dedus judecății, iar actele Inspecției Financiare au fost apreciate selectiv, or, aceste sume vizează diferite perioade de timp și diferite datorii acumulate în baza altor raporturi juridice, inclusiv și prin alte documente contabile, și nu coincid.

Prin urmare, nu pot fi reținute aceste argumente și se resping, deoarece constatările expuse supra denotă contrariul, iar cele constatate și stabilite în actele Inspecției Financiare, ordonanța organului de urmărire penală, care nu au fost contestate și sunt valabile, nu pot fi neglijate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de

Justiție complinește că Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” nu a indicat din care anume act juridic rezultă datoria Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, or, din cererea de chemare în judecată, este evident că entitățile juridice colaborează îndelungat, și respectiv, au semnat facturi fiscale, iar societatea reclamantă a abordat mai multe variante generatoare a datoriei, și anume, contracte de împrumut și prestări-servicii, însă fără a le anexa, fapt ce a condus la nedeterminarea provenienței sumei datorate.

Pe cale de consecință, instanța de recurs mai evidențiază că actele Inspecției Financiare, precum și ordonanța organului de urmărire penală la care s-a făcut referire mai sus, atestă discrepanțe între achitățile efectuate la agenții economici, precum și neclaritate la destinația plăților indicate în ordinele de plată, facturile fiscale și explicațiile participanților la proces.

Or, temei pentru încasarea datoriei este factura fiscală, însoțită de actul de primire-predare în cazul actelor juridice de prestări servicii, contractul de prestări servicii, contractul de împrumut, ordinul de încasare a numerarului sau dispoziția de încasare.

În conexiunea celor relatate se constată că în concluziile actelor Inspecției Financiare pentru perioada 1 ianuarie 2013 - 1 aprilie 2016, au fost constatate mai multe abateri în activitatea-gestiunea, precum și evidența contabilă a Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, care la acel moment a fost administrată de Stepan Curchi, prin înregistrarea pierderilor la capitolul „Venituri”.

Așa fiind, față de considerentele expuse și în raport cu dispozițiile citate, se constată că instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când instanța de fond în mod temeinic și legal a respins acțiunea.

În temeiul celor constatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea primei instanțe a fost adoptată în limitele competenței, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, și corect a fost respinsă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom”.

Pentru observațiile arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 442, 444, 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii”, reprezentată de administratorul Ion Mereacre.

Se casează decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți și se menține hotărârea din 6 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aveticom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Drăgăneștenii” cu privire la

încasarea sumei și dobânzilor de întârziere, compensarea cheltuielilor de judecată.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh